

№ 1568
від 19 серпня 2020 року

До:

Прем'єр-міністра України
Шмигала Дениса Анатолійовича

Голови Верховної Ради України
Разумкова Дмитра Олександровича

Народного депутата України
Кучеренка Олексія Юрійовича

Народного депутата України
Корнієнка Олександра Сергійовича

Народного депутата України
Арахамії Давида Георгійовича

Народного депутата України
Наталухи Дмитра Андрійовича

Народного депутата України
Кота Андрія Богдановича

Народного депутата України
Кубіва Степана Івановича

Народного депутата України
Бондаря Віктора Васильовича

Народного депутата України
Рудика Сергія Ярославовича

Копія:

Народних депутатів України
Членів Комітету Верховної Ради України з
питань енергетики та житлово-
комунальних послуг

Щодо прискорення розгляду та прийняття Верховною Радою законопроекту №3800-1 «Про внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» та інших законів щодо забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» та супутніх з метою забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу та сфери теплопостачання.

Шановні панове!

Департамент ЕТЗ та ЖКГ Чернігівської ОДА, Прилуцька міська рада, АТ «ОТКЕ», ТОВ «НіжинТеплоМережі», КП «ПрилукиТепловодопостачання», АТ «Чернігівгаз» висловлює Вам свою щирю повагу та звертається щодо наступного.

І. На сьогоднішній день на ринку природного газу склалася кризова ситуація, пов'язана з борговими зобов'язаннями, через яку, в першу чергу, страждають підприємства

теплопостачання, які не мають коштів для проведення всіх необхідних ремонтів перед опалювальним періодом 2020-2021 року.

Упродовж тривалого часу на газовому ринку України накопичувалась проблема заборгованості між учасниками ринку. Станом на сьогодні, сума взаємних боргів в галузі оцінюється в 114 млрд. грн, на Чернігівщині - 2,2 мільярди. Більше половини цих боргів пов'язані із виробництвом тепла для потреб населення. На жаль, проблеми «тепловиків» довгий час ігнорувались в частині збитковості діючих тарифів.

Проблема накопичення боргів теплопостачальних та теплогенеруючих організацій перед постачальником природного газу за природний газ, використаний для виробництва теплової та електричної енергії, надання послуг з централізованого опалення та постачання гарячої води побутовим споживачам також носить системний та довготривалий характер.

При цьому тривала криза неплатежів населення за опалення та спожити гарячу воду, а також занижені тарифи на теплову енергію, встановлені для теплопостачальних та теплогенеруючих організацій протягом останніх п'яти років, призвели до неможливості своєчасно розраховуватись таким підприємствам з постачальником природного газу. Таким чином, протягом тривалого часу виробники та постачальники тепла збільшували свою кредиторську заборгованість, що в свою чергу призводило до судових спорів за позовами постачальників природного газу до вказаних підприємств щодо її стягнення та додаткового нарахування неустойки (штрафів, пені), інфляційних нарахувань, процентів річних тощо.

Всі кошти, які «тепловики» отримують за оплату наданих послуг, одразу ж перенаправляються на погашення заборгованостей попередніх періодів. Через це теплопостачальні підприємства позбавленні коштів та можливостей для проведення всіх необхідних поточних ремонтів і підготовки до початку опалювального сезону. Зазначимо, що значна частина боргів теплопостачальних організацій сформована пенями та штрафами, нарахованими на існуючу заборгованість. Ці виплати не передбачені в діючих тарифах підприємств і тільки ще більше ускладнюють стан галузі. На даний час, проблема розрахунків теплопостачальних та теплогенеруючих підприємств за спожитий ними природний газ задля забезпечення потреб населення зайшла у глухий кут. Тарифи на теплову енергію не переглядаються, борги накопичуються, а газопостачальні організації відмовляються від постачання газу теплопостачальним та теплогенеруючим підприємствам, мотивуючи таке рішення несвоєчасністю розрахунків. При цьому, кінцевим потерпілим суб'єктом у даному протистоянні є населення, яке не зможе розраховувати в опалювальний сезон на отримання гарячої води та належне опалення своєї оселі.

II. Схожа ситуація склалась і в сфері розподілу природного газу. До 2020 року тарифи на доставку газу не переглядалися. Як наслідок, розмір тарифів не враховував ринкову вартість газу, який газорозподільні компанії використовують для технологічних потреб.

Через брак коштів облгази були змушені використовувати послугу балансування. Тому в цій галузі також сформувалися кризові явища, пов'язані з накопиченням боргів, що не мають джерела покриття. Тим не менше, газорозподільні компанії мають підготувати систему до проходження опалювального періоду: провести планові ремонти, інші регламентні заходи для стабільного забезпечення домогосподарств газом в опалювальний період. В той же час, в Україні існують прецеденти, коли за позовами по боргах, які сформувались через несвоєчасні дії органів влади, блокуються рахунки газорозподільних компаній. Це ставить під загрозу належну підготовку газорозподільних систем до опалювального сезону в цілих регіонах.

III. Зареєстрований проєкт Закону №3800-1 «Про внесення змін до Закону України «Про ринок природного газу» та інших законів щодо забезпечення фінансової стабільності на ринку природного газу» системно та всебічно підходить до питання вирішення боргів у галузі.

Цей законопроєкт передбачає повернення на шлях справедливості для споживачів комунальних послуг, адже пересічні українці не мають сплачувати за прорахунки органів державної влади. Дія такого Закону повинна поширюватись на підприємства, що виробляють, транспортують та постачають теплову енергію, інших учасників газового ринку, в тому числі і на НАК «Нафтогаз України».

В комплексі з цим законопроєктом пропонуємо розглянути і проєкт Закону №3896 «Перехідні положення Податкового кодексу України щодо забезпечення фінансової

стабільності на ринку природного газу». Ним врегульовуються всі податкові нюанси списання застарілих та безнадійних боргів, що сформувались на газовому ринку по всьому ланцюгу постачання та транспортування газу від родовища до кінцевого споживача. Зокрема, йдеться про зобов'язання по сплаті податку на прибуток та ПДВ. Звільнення ж НАК «Нафтогаз України» від обов'язку сплатити дивіденди до державного бюджету дасть можливість компанії направити ці кошти на збільшення видобутку газу в Україні та зміцнити енергетичну незалежність держави.

Ще більшого значення набуває законопроект №3800-1 та супутні вищезазначені законопроекти під час підготовки до осінньо-зимового періоду. Адже мільйони українських домогосподарств очікують на вчасний початок опалювального періоду та розраховують на активну участь та підтримку держави у цьому процесі.

Тому, зважаючи на надзвичайну державну і соціальну значущість проекту Закону №3800-1 та супутніх законопроектів, звертаємось до Вас із проханням провести громадські слухання у профільному Комітеті ВР на початку вересня, прискорити розгляд вищезазначених законодавчих ініціатив головним Комітетом ВР та сприяти їх винесенню у сесійну залу Парламенту.

Заступник Прилуцького міського голови

Голова правління АТ «ОТКЕ»

Директор ТОВ «НіжинТеплоМережі»

Директор КП «Прилукитепловодопостачання»

В.о. голови правління АТ «Чернігівгаз»

В.о. директора Департаменту ЕТЗ та ЖКГ

Чернігівської ОДА

Сергій Сивенко

Віктор Геращенко

Любов Ісасенко

Андрій Гавриш

Сергій Савченко

Геннадій Луценко